

назначать министров и других высокопоставленных должностных лиц и распускать парламент.

Партийность президента и синхронность выборов будут обеспечивать единую исполнительно-законодательную вертикаль, единственным источником легитимности которой будет общенациональное голосование. Это напоминает концепцию мажоритарной демократии, варианты которой мы можем видеть, в частности, в России.

Нынешний конституционный процесс изменяет не только элементы парламентско-президентской системы Турецкой республики, но трансформирует саму республику в форму «президентства». Безусловно, и об этом нельзя забывать, что внесение изменений в Основной Закон является суверенным правом турецкого народа, и заранее невозможно прогнозировать, является ли предложенная модель продолжением демократического пути развития, или отходом от него.

Список использованной литературы

1. Конституция Турецкой Республики: Принята на всенародном голосовании 07.11.1982 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.pravoturka.ru/zakonodatelnaya-baza-turcii/konstituciya-tureckoj-respubliki/>. – Название с экрана.
2. Конституционная реформа в Турции: Эрдоган будет править до 2029 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://vnews.agency/exclusive/48428-konstitucionnaya-reforma-v-turcii-erdogan-budet-pravit-do-2029-goda.htm>. – Название с экрана.
3. Премьер Турции предложил превратить страну в президентскую республику [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://ria.ru/world/20100419/224154241.html> от 12:03:19.04.2010. – Название с экрана.
4. Саатов И. Что готовит конституционная реформа в Турции [Электронный ресурс] / И.Саатов. – Режим доступа: http://islam-today.ru/islam_v_mire/turcia/cto-gotovit-konstitucionnaa-reforma-v-turcii/. – Название с экрана.

О. Г. Хрїщева

студ. II курсу

спеціальність «Правознавство»

Науковий керівник: д.ю.н., проф. О. В. Прїєшкіна

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЛОКАЛЬНА СИСТЕМА ЗАХИСТУ ПРАВ МАТЕРІ ТА ДИТИНИ

Інститут материнства та дитинства є необхідною умовою існування суспільства, тому що без процесу відтворення життя суспільства взагалі неможливе. Соціально-економічні процеси, які

відбуваються останнім часом в Україні, змушують приділити особливу увагу проблемі захисту материнства та дитинства.

До числа питань, що безпосередньо пов'язані із захистом цих прав, належить локальна система соціального захисту прав жінки-матері та дитини, яка ініціюється, організується та контролюється відповідними органами місцевого самоврядування [4, с.3]. Будучи органами влади, найбільш наближеними до населення, які повсякденно стикаються з питаннями захисту материнства і дитинства, мають відповідні повноваження щодо їх вирішення.

Аналіз правової основи діяльності органів місцевого самоврядування передбачає звернення до ще не досить розроблених в юридичній науці понять як материнства та дитинства. Розкриття юридичного змісту цих понять є необхідною передумовою для виокремлення напрямків державної політики у сфері захисту материнства та дитинства, виявлення ролі органів місцевого самоврядування і належного нормативно-правового забезпечення їх діяльності щодо організації та реалізації локальної системи захисту прав жінки-матері та дитини [4, с.5].

Ретельне наукове опрацювання всіх вищезазначених питань є важливою умовою для створення міцного правового захисту материнства та дитинства, оскільки у повній мірі така система в Україні досі не створена.

Захист материнства та дитинства є складовою частиною соціальної політики держави, тісно пов'язаною із сімейною та демографічною політикою, і являє собою цілеспрямовану діяльність держави та органів місцевого самоврядування, покликану створити умови для належного захисту материнства та дитинства.

Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» передбачено такі види державної допомоги сім'ям з дітьми: допомога у зв'язку з вагітністю та пологами, яка надається всім жінкам, в тому числі неповнолітнім; одноразова допомога при народженні, усиновленні дитини, яка може надаватися одному з батьків, усиновлювачів дитини; допомога по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку, яка може надаватися матері, батьку або іншим особам, що фактично здійснюють догляд за дитиною; допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням тощо[1].

Особливе значення локальної системи соціального захисту прав жінки-матері та дитини міститься в тому, що саме ці суб'єкти відіграють основну роль у виникненні, функціонуванні та розвитку територіальної громади та постійному відновленні людської спільноти, що виступає основою локального соціуму.

Важливим наслідком створення та функціонування локальної системи соціального захисту прав матері та дитини є здійснення соціального управління, що становить собою один із видів управління в суспільстві, функції якого полягають у нормативному регулюванні соціального стану всіх суб'єктів – учасників громадського життя у забезпеченні їх належного розвитку як суб'єктів суспільних відносин, а також суб'єктів конституційного та муніципального права [4, с.45].

Органами місцевого самоврядування здійснюється захист прав матерів та дітей, які знаходяться у тяжкій життєвій ситуації, що, безумовно, є головним пріоритетом держави та суспільства. Органи місцевого самоврядування можуть приймати рішення про проведення заходів щодо захисту прав та законних інтересів матерів та дітей, координувати свої дії діями органів державної влади у частині підтримки загальнонаціональних, регіональних, місцевих програм, захисту прав та законних інтересів матерів та дітей. Органами місцевого самоврядування приймаються заходи для видачі дитячим будинкам матеріальної допомоги, яка відраховується із місцевого бюджету по розпорядженню міського голови [2, с.85]. Вони можуть укладати договори з юридичними та фізичними особами про надання допомоги із соціальних питань, зокрема дітей, батьки яких позбавлені батьківських прав.

Варто відзначити, що заходи щодо розробки та реалізації місцевих та цільових програм захисту прав та законних інтересів матерів та дітей, підтримки материнства та дитинства здійснюються органами місцевого самоврядування згідно із законодавством України та правовими актами органів місцевого самоврядування [3, с.45].

Спільно з органами місцевого самоврядування рішенням проблемних питань у сфері захисту материнства та дитинства займаються благодійні та громадські організації [4, с.86].

Для сьогодення характерно збільшення числа громадян, які перебувають в особливо несприятливих умовах, це: багатодітні та неповні сім'ї, сім'ї групи ризику, сім'ї з дітьми інвалідами. Різко збільшилися масштаби соціального сирітства, раннього алкоголізму, наркоманії, росте число жінок і дітей, які стали жертвами насильства в сім'ї.

Саме тому дослідження проблеми правових основ діяльності органів місцевого самоврядування в області захисту материнства і дитинства є, безумовно, актуальним.

Разом з тим необхідно відзначити, що на законодавчому рівні часто недостатньо чітко проводиться розмежування компетенції органів державної влади та органів місцевого самоврядування в області захисту материнства і дитинства, і визначаються форми участі цих органів у реалізації державної політики в сфері захисту материнства і дитинства. Все це, безумовно, позначається на практиці роботи органів місцевого самоврядування в сфері захисту материнства і дитинства.

Таким чином, проблема захисту прав матері та дитини потребує подальшого розвитку і вдосконалення законодавства та розробки механізму реалізації їх прав, прийняття загальнонаціональних програм для подальшого забезпечення захисту прав матері та дитини.

Список використаної літератури

1. Про державну допомогу сім'ям з дітьми [Текст]: Закон України від 21.11.1992 (в ред. від 22.03.2003) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 20. – Ст.102.
2. Прієшкіна О.О. Роль органів місцевого самоврядування по захисту та розвитку національного усиновлення та інших форм сімейного виховання дітей: досвід, проблеми та шляхи їх вирішення [Текст] / О.О. Прієшкіна // Науковий вісник Академії муніципального управління: Зб. наук. праць. – Серія «Право». – Вип. 2. – 2009. – С. 82-89.
3. Приешкина А.А. Защита прав матери и ребенка – приоритетная задача государственных органов и органов местного самоуправления: проблемы и перспективы развития [Текст] / А.А. Приешкина // Правова держава. – 2008. – №10. – С.43-50.
4. Харченко, О. О. Роль органів місцевого самоврядування в становленні локальної системи соціального захисту прав матері та дитини [Текст] : автореферат... канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / О. О.Харченко. – Маріуполь : Маріупольський держ. ун-т, 2012. – 19 с.

С. В. Хухров

студ. II курсу

спеціальність «Правознавство»

Науковий керівник: д. ю. н., проф. О. В. Прієшкіна

МАГДЕБУРЗЬКЕ ПРАВО – ОСНОВА РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В XIII-XVI СТОЛІТТЯХ

Історична характеристика місцевого самоврядування неоднозначна, адже існують різні підходи дослідників до виникнення місцевого самоврядування, спостерігається недостатній рівень вивчення етапів становлення місцевого самоврядування